

а також неефективного використання державного майна, яке може бути використане для тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб та забезпечення інших потреб держави: Постанова Верховної Ради України від 11 квітня 2023 р., №3044-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3044-IX#Text>.

5. Коруptionні схеми та ризики під час виїзду з України в умовах воєнного стану. К., Національне агентство з питань запобігання корупції, 2022. 119 с. URL: https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Koruptsiy-ni_shemy_ta_ryzyky_pid_chas_vyi-zdu_z_Ukrainy_v_umovah.pdf.

Стрільців Олександр Михайлович,
уповноважений з антикорупційної діяльності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

НЕДОЛІКИ ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА, ЯКЕ РЕГУЛЮЄ ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО КОРУПЦІЮ

Законом України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року було запроваджено відмінну від Закону України «Про звернення громадян» від 02 жовтня 1996 року нову процедуру отримання та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

З метою подальшої реалізації положень нового закону Національним агентством з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) було прийнято низку роз'яснень, з яких у більшості визначається поняття викривача та його правовий статус, розкиваються різні аспекти, пов'язані з його правовим та соціальним захистом, а також окреслюються деякі напрями перевірки повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

Аналіз положень Закону України «Про запобігання корупції» та роз'яснень НАЗК отримання та розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», дозволяє виокремити наступні існуючі недоліки, які характерні для випадків, коли вказані вище повідомлення надходять у загальному порядку, а не через внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

По-перше, у роз'ясненнях НАЗК відсутня чітка процедура отримання повідомлення про корупцію, внутрішні механізми

прийняття та розгляду таких повідомлень, їх перевірки та належного на них реагування у разі їх надходження не через внутрішні канали повідомлення. Наприклад, на сьогодні відсутні роз'яснення щодо посадової особи юридичної особи, яка повинна прийняти рішення щодо перенаправлення до інших правоохоронних органів повідомлення про вчинення керівником цієї юридичної особи корупційного правопорушення, щоб уникнути конфлікту інтересів.

По-друге, не визначена чітка процедура отримання та реєстрації повідомлень від викривачів про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», які надходять не через внутрішні канали повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

По-третє, чітко не визначена процедура переведення заяв та скарг, в яких міститься інформація про корупцію, у статус повідомлення про корупцію, із зазначенням відповідних термінів їх розгляду.

Вчетверте, відповідно до Закону України «Про звернення громадян» анонімна заява та скарга, навіть якщо у ній міститься об'єктивна і достовірна інформація про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», не розглядається, що створює підстави для зловживання.

По-п'яте, у Законі України «Про запобігання корупції» та роз'ясненнях НАЗК відсутні положення щодо реагування на інформацію, яка свідчить про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», але розміщена в медіа.

Не дивлячись на те, що Законом України від 1 червня 2021 року № 1502-IX «Про внесення змін до Закону України “Про запобігання корупції” щодо упорядкування окремих питань захисту викривачів» передбачено створення Єдиного порталу повідомлень викривачів, який вже з 08 вересня 2023 року почав працювати, не виключена можливість надходження заяв та повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», в порядку Закону України «Про звернення громадян», що потребує вжиття з боку НАЗК реагування на вказані вище випадки.